

Skate-sak 19/22

Vurderinger til veikart 2.0

for felles økosystem

Formål og prosess

- Formålet med veikartarbeidet er å fylle Skates mandat om å «gi råd og være en pådriver i saker som er viktig for tverrgående digitalisering og felles økosystem»
- Skates AU og faggruppen under AU har med utgangspunkt i tverrgående behov vurdert og prioritert tiltak i tråd med et sett av kriterier.
- Etter Skates prioritering vil ansvar for tiltakene bli plassert hos en eller flere ansvarlige virksomheter, som vil arbeide med å realisere tiltakene.
- Det anbefales at Skate gjennomfører en ny prioritering til våren, for eksempel på Skates fagdager som normalt er i mai, slik at ansvarlige virksomheter får tid til å ta hensyn til Skates råd i sin planlegging for påfølgende år.

Pågående tiltak som videreføres til veikart 2.0

- *eID for alle*
- *Innsynsløsning*
- *Felles utbetalingsløsning og kontonummerregister*
- *Beste praksis for arkitektur for hendelser i felles økosystem*
- *Hendelse- og tjenestekatalog*
- *Representasjon og fullmaktsforhold*

Tiltak som vurderes videreført til veikart 2.0

- 1. Beste praksis for digital tvilling*
- 2. Beste praksis for bruk av sensordata og sanntidsdata*
- 3. Beste praksis for APIer i Felles økosystem*
- 4. Beste praksis for meldingsutveksling*
- 5. Teknisk løsning/konsept for eAdressering*
- 6. Beste praksis for design av sammenhengende tjenester*
- 7. Beste praksis for sporbarhet i data og informasjon*
- 8. Teknisk løsning/konsept for hendelseshåndtering*
- 9. Finansiering av sammenhengende tjenester*
- 10. Finansiering av datadeling*

Nye tiltak som vurderes til veikart 2.0

11. Tillitsmodeller

12. Beskyttede adresser

13. Politiattest

14. Felles varslingsjeneste

15. Helhetlig informasjon

16. Løfte tjenester ut av Altinn2

Kriterier

- **Kapabiliteten vil skape verdi for brukere (innbyggere, stat, kommune og næringsliv)**
  - Kapabiliteten vil øke kvaliteten på tjenester*
- **Kapabiliteten dekker vesentlige behov**
  - Mange eller alle tjenester* har behov for kapabiliteten
- **Kapabiliteten bidrar til fremtidsrettet tjenesteutvikling og innovasjon**
  - Kapabiliteten er viktig for å nå målsetningene i digitaliseringsstrategien
- **Kapabiliteten kan og bør realiseres raskt**
  - Den er tidskritisk (bidrar til raskere realisering av sammenhengende tjenester/tjenestekjeder)
  - Tiltak kan gjennomføres innenfor eksisterende budsjettammer
  - Grad av kompleksitet og type kompleksitet (i EIF-modellen)
  - Er tiltak i kø og har finansiering, så bør det behandles særskilt

* Autonome tjenester, tjenestekjeder og sammenhengende tjenester

Veikart

2.0

for felles økosystem

Pågående tiltak, med kort status

- **Felles utbetalingsløsning og kontonummerregister**

Digdir har ansvar for tiltaket og det jobbes med satsingsforslag til 24-budsjettet

- **Innsynsløsning**

Digdir har ansvar for tiltaket. Utredning for innsynsløsning er levert KDD, hvor det pekes på ulike tiltak. Dette tiltaket inngår som del av hovedtiltaket Sporbarhet i data og informasjon.

- **Beste praksis for hendelser**

Digdir har ansvar for tiltaket. Utkast vil bli sendt på åpen høring på slutten av 2022.

- **Tjeneste- og hendelseskatalog**

Digdir har ansvar for tiltaket. Foreligger nå i betaversjon, og videre arbeid pågår.

Etter gjennomgang i AU og AUs faggruppe anbefales det at følgende hovedtiltak prioriteres:

- **eID for alle**

Alle relevante brukergrupper skal enkelt kunne skaffe seg en eID på det sikkerhetsnivået de har behov for. Det skal lages handlingsplan for arbeidet.

- **Fullmakt og representasjon**

Etablere helhetlig løsning på tvers av sektorer for vergemål, advokatrepresentasjon, foreldrerepresentasjon og representasjon som følge av omsorgsovertakelse, representasjon på veiene av virksomhet. Dette tiltaket vil inngå i handlingsplanen for eID

- **Helhetlig informasjon**

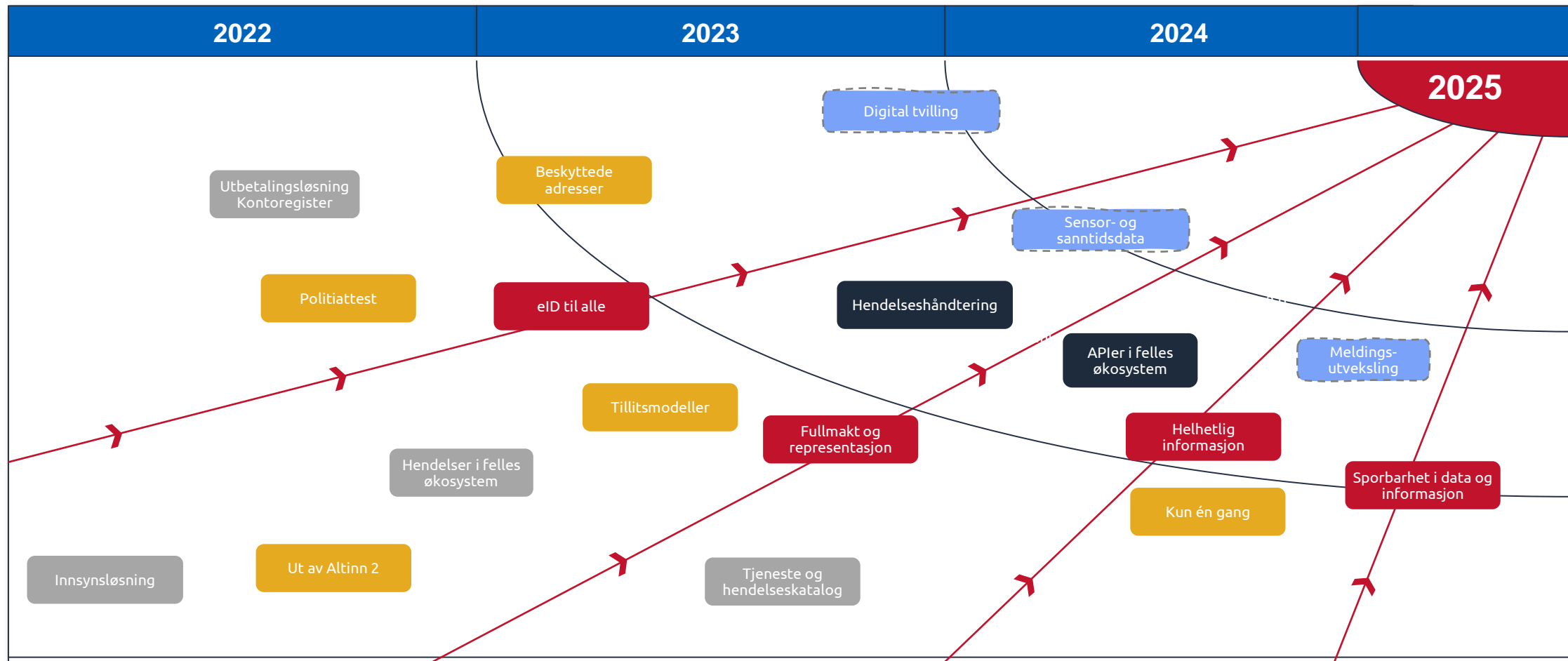
Tilby helhetlig informasjon til innbygger slik at offentlig informasjon oppleves som sammenhengende for innbyggeren. Det pågår mange tiltak som bør sees i sammenheng.

- **Sporbarhet i data og informasjon**

Sikre sporbarhet i data og informasjon, og ivareta etterlevelse av dokumentasjonskrav gjennom hele den sammenhengende tjenesten. Følge opp innebygget arkivering og utredning om innbyggers innsyn.

Prioriterte oppgaver må diskuteres i faggruppen i november

Veikart 2.0 for felles økosystem

Pågående

Prioritet 1

Prioritet 2

Ansvar plassert

Vurderes senere

Grunnlag for anbefaling

eID til alle

eID-strategien har fem mål:

- 1 Alle relevante brukergrupper skal enkelt kunne skaffe seg en eID på det sikkerhetsnivået de har behov for
- 2 Løsning for innlogging og bruk av offentlige digitale tjenester skal være sikker, kostnadseffektiv og helhetlig
- 3 Rammer for sikre og effektive løsninger for eID til offentlig ansatte skal være angitt
- 4 Løsninger skal være tilpasset markeds- og teknologiutviklingen
- 5 Samordningen av eID-utviklingen mellom sektorene og forvaltningsnivåer skal være kostnadseffektiv og god

Flere utfordringer gjelder på tvers av brukergruppene

Brukere i gruppene *unge 12–16 år, utenlandske borgere og asylsøkere og eldre, hjelpetrequende og ikke-digitale* opplever flere av de samme utfordringene

eID-løsningene og digitale offentlige tjenester oppleves som særdeles lite tilgjengelige og ikke tilrettelagt flere av brukernes situasjon og behov.

Flere brukere har begrenset forståelse for eID, de ulike typene eID, samt bruks- og mulighetsområdene som eksisterer.

Flere brukere savner å kunne møte opp fysisk for å få veiledning og opplæring fra en kyndig person.

For flere eldre og utviklingshemmede er det store utfordringer knyttet til å få hjelp av andre til bruk av eID, og flere pårørende og verger opplever å ikke ha tilgang til digitale tjenester.

Utstedere av eID forventer at brukerne kan lese og forstå hva det å få utstedt en eID innebærer. Dette kan være utfordrende for flere brukere og ender ofte med at de blir nektet eID.

Brukere opplever stadig nye utfordringer knyttet til manglende eID, i takt med at flere og flere tjenester blir digitale.

Sammenhengende tjenester og tillit

Det er behov for løsninger som støtter overganger mellom aktører og bidrar til at tjenester oppleves helhetlig for brukerne uavhengig av hvilke virksomheter som tilbyr dem.

Innbygger må ha tillit til at data og informasjon blir ivaretatt på en god måte, og må kunne be om innsyn i hvilke data det offentlige har om dem og hvordan informasjonen blir behandlet.

Tilby sammenhengende tjenester og ha kontroll på data og informasjon

- 1 Tilby helhetlig informasjon til innbygger slik at offentlig informasjon oppleves som sammenhengende for innbyggeren
- 2 Sikre sporbarhet i data og informasjon, og ivareta etterlevelse av dokumentasjonskrav gjennom hele den sammenhengende tjenesten
- 3 Etablere enhetlig praksis på tvers av sektorer og virksomheter og tilby ulike måter å binde sammen tjenester slik at de fremstår sammenhengende for innbygger

Tiltak - eID til alle og representasjon

eID for alle

Drivere:

- Redusere digitalt utenforskap
- Sørge for at alle som har behov for det kan få eID på tilstrekkelig sikkerhetsnivå
- Forbedre løsninger for eID for ansatte
- Etablere nasjonale standarder for eID

Skaper verdi for brukere

Dekker vesentlige behov

Kan og bør realiseres raskt

Bidrar til fremtidsrettet tjenesteutvikling

Representasjon/fullmaktsforhold

Drivere:

- Redusere digitalt utenforskap
- Etablere helhetlig løsning på tvers av sektorer for vergemål, advokatrepresentasjon, foreldrerepresentasjon og representasjon som følge av omsorgsovertakelse, representasjon på veiene av virksomhet
- Ivaretar nødvendig rettsikkerhet og personvern - både for innbyggere som representerer seg selv og for dem som representeres av andre

Skaper verdi for brukere

Dekker vesentlige behov

Kan og bør realiseres raskt

Bidrar til fremtidsrettet tjenesteutvikling

Tiltak - Sammenhengende tjenester og kontroll på data

Drivere:

- Bidra til at offentlig informasjon oppleves som sammenhengende for brukeren
- Bidra til å oppnå digitaliseringsstrategiens ambisjon om digital assistent (assistanse)
- Bidra til mindre digital utenforskap
- Bidrar til mer proaktive tjenester

Skaper verdi for brukere

Dekker vesentlige behov

Kan og bør realiseres raskt

Bidrar til fremtidsrettet tjenesteutvikling

Drivere:

- Bidra til at virksomheter og innbyggere kan få oversikt over data det offentlige har om dem. Ivareta GDPR-krav og sikre en dynamisk behandlingsoversikt på tvers av virksomheter
- Bidra til ivaretagelse av offentlighetslovens dokumentasjonskrav i sammenhengende tjenester (på tvers av virksomheter og tjenester)
- Ivareta innbyggers rett til innsyn i saksbehandlingen når den er utført på tvers av virksomheter, i en blanding av automatisert og manuell saksbehandling
- Sikre sporbarhet i dataflyt gjennom hele tjenestekjeden/verdikjeden på tvers av virksomheter og sektorer
- Bidra til økt datakvalitet og ivareta F.A.I.R prinsippene

Skaper verdi for brukere

Dekker vesentlige behov

Kan og bør realiseres raskt

Bidrar til fremtidsrettet tjenesteutvikling

Drivere:

- Sikre felles måte å utvikle, forvalte og videreutvikle API håndtering/management i felles økosystem
- Sikre at API-tilbyder kan stole på at leverandør representerer virksomheten og har rett til å benytte APIet man tilbyr
- Sørge for tillitsrelasjoner som bidrar til at API-tilbyder kan ha tiltro til en leverandør

Skaper verdi for brukere

Dekker vesentlige behov

Kan og bør realiseres raskt

Bidrar til fremtidsrettet tjenesteutvikling

Drivere:

- Bidrar til persontilpassede og/eller proaktive tjenester
- Hendelser må kunne utveksles på tvers av virksomheter både små og store
- En teknisk løsning for hendelseshåndtering i felles økosystem må kunne fungere med andre virksomheters løsninger for hendelseshåndtering
- Tjenester må inngå i tjenestekjeder og baseres på løse koblinger

Skaper verdi for brukere

Dekker vesentlige behov

Kan og bør realiseres raskt

Bidrar til fremtidsrettet tjenesteutvikling

